

ДВАДЕСЕТ ОСМА НЕДЕЉА ПОСЛЕ ДУХОВА
(Исцељење десет губавих људи)
(ЛУКА 17:12-19)

"И кад улажаше у једно село, сретеше га десет губавих људи, који стајаше издалека, и подигоше глас говорећи: Исусе, Учитељу, помилуј нас!"

Проповедајући Јеванђеље Христос се непрекидно кретао по градовима и селима. На уласку у једно село поворка од десет губавих људи среће Христа. По старозаветном закону, губави су морали живети ван насељених места због спречавања ширења заразе. Када би губави улазили у неко село или град, морали су издалека викати "нечист!" да не би неко дошао у додир са њима (III Мојсијева 13:45). Било какав додир губавих са здравим људима је био забрањен. У овој ситуацији, поштујући Закон, они не прилазе Христу, већ са растојања довикују и моле Га за помоћ.

И видевши их, рече им: Идите и покажите се свештеницима.

Са друге стране, и онај ко би додирнуо губавога би био проглашен за нечистога, што је захтевало посебан процес очишћења. У јеванђељу по Матеју 8:2-4, Христос при исцељењу додирује губавога. У овом случају Христос поштује Закон, јер жели да нас научи нечему много важнијем. Зато их не исцељује одмах, већ им говори да оду и да се покажу свештеницима. Уколико би се десило да се неко исцелио од ове страшне болести, старозаветни закон је налагао да та особа оде до свештеника. После провере, свештеник је објављивао народу да је човек заиста исцељен и да могу поново да опште са њим. Супротно закону логике, они не чекају да се очисте од губе, па тек онда да се покажу како је закон налагао. Још увек неисцељени, у ранама и гноју, у страшним боловима од болести, они крећу на пут да се покажу свештеницима. Овим Христос показује њихово огромно послушање јер они не чекају да се чудо догоди, већ слушајући Његове речи одмах крећу на пут.

И догоди се, док одлажаху, да се очистише. А један од њих, видевши да је излечен, врати се славећи Бога из свега гласа. И паде ничице пред ноге његове и заблагодари му. И тај беше Самарјанин.

Док су се кретали, изненада су схватили да су исцељени. Све те гнојаве ране, красте, коса и кожа која отпада једноставно нестаје. Господ их исцељује управо због огромне послушности. Међутим, од њих десет, само се један враћа да заблагодари Христу, и тај један није Јеврејин него је Самарјанин.

А Исус одговарајући рече: Зар се не очистише десеторица? А где су деветорица? Како се не нађе ниједан други да се врати и даде славу Богу, него само овај иноплеменик?

Овде Христос благо кори оне који се нису вратили указујући да слављење Бога треба да буде приоритет за човека. Истовремено кроз Самарјанина који се вратио да заблагодари Богу видимо шта је права вера.

Његова вера нија само прихватање чињенице да Бог постоји, већ је и претварање сопственог живота у живот по Богу. Самарјанин није само следио Христа док му је требало телесно исцељење, јер би то била несавршена и некомплетна вера. Већ и када је задобио телесно исцељење он је задржао Христа у своме срцу. Није дозволио да га овоземаљске бриге и проблеми одвоје од Христа као осталих девет исцељених. Враћањем да заблагодари он показује да жели да живи и дела као Бог – што и јесте права вера. Тек тада Христос говори:

И рече му: Устани и иди; вера твоја спасла те је.”

Зашто је благодарност и слављење Бога тако важно по човека? Благодарност човека Богу неће променити нити утицати на биће Божије, али ће променити и утицати на биће човеково. Нису Богу потребне наше молитве и наша благодарност да би Он постојао, али су потребне нама да се издигнемо изнад створене пропадљиве природе и вежемо за непропадљивог Бога који је једини извор Живота. Кроз благодарење Богу ми себе непрекидно подсећамо да нисмо намењени за овај свет, нити да је сврха наших живота пуко преживљавање и чекање док смрт не дође. Слављење Бога у ствари усмерава човека ка вечности.

Говорећи: **”Зар се не очистише десеторица? А где су деветорица?”** Христос указује на оно што Бог од самога стварања тражи од човека – благодарност. Свето Писмо сведочи да је Бог још од старозаветних праведника Аврама, Исака и Јакова тражио жртве благодарности (**Постање 8:20, 12:7-8**). Сам Христос је Својим примером исправљајући грешку првога човека Адама који је био неблагодаран показао како треба да се слави Бог (**Матеј 11:25, 14:19, 26:26-27**). Од Христа су то исто научили и тако чинили и апостоли, а после њих и сви они који следе Христа - хришћани.

Бог ствара човека по својој слици и прилици, али га никада не напушта. Разни дарови које Бог даје без изузетка сваком човеку су оружије за задобијање вечнога живота. Човек све те добијене дарове треба да враћа Богу тако што ће их првенствено користити за задобијање вечнога живота. Јеванђеље о талантима говори о томе. У ”радост Господара својега” улазе само она двојица слугу који су таланте умножили и вратили Господару (сликовито Богу). То се постиже само на један начин: коришћењем дарова (таланата) за задобијање вечнога живота. Онај који је своје дарове закопао, није ушао ”у радост Господара својега”. Другим речима користио их је само за себе, само за овај пролазни живот, само за телесно преживљавање... На жалост, већина људи заборави на Бога и оно што је од Бога добијено користи само за сопствену корист у овоземаљском животу. Када у једном моменту наступи невоља, изненадна болест, патња или било каква страшна траума човек се сети Бога и завапи за помоћ. Бог ће помоћи јер је милостив и помаже свакоме: **”Он својим сунцем обасјава и зле и добре; и даје кишу и праведнима и неправеднима” (Матеј 5:45)**. Ни после изливања Божије милости на човека, Бог не одузима човеку слободну вољу. Зато чак и по задобијању телесног исцељења човек себе најчешће опет преокупира бригама овога света и поново заборави на Бога. У овом јеванђељу Бог исцељује десет људи, али само Самарјанин враћа Богу дар исцељења који је од Бога добио и то је у ствари потпуна вера. Христове

речи **"Устани и иди; вера твоја спасла те је"** говоре да је Самарјанин једини од десет исцељених добио праву награду.

Христове речи: **"Како се не нађе ни један други да се врати и даде славу Богу, него само овај иноплеменик?"** такође откривају нешто јако важно. Говорећи ово Христос указује да су они који се нису вратили да заблагодаре били Јевреји. Термин "иноплеменик" или "странац" означава оне који не само да припадају другом народу и долазе из друге државе, већ и оне који поседују другачију веру од вере Јевреја. Зашто је ово важно напоменути? Јевреји су били изабрани народ коме се Бог директно открио и дао заповести. Стога не би било ништа необично да су се у овом јеванђељу Јевреји вратили и заблагодарили Богу, а Самарјанин отишао својим путем. Враћање "иноплеменика" или "странца", нам открива да сваки човек, без обзира у ком времену и народу живи осећа потребу да благодари Богу. Могућност да благодари је уткана у човека приликом стварања. Кроз ово јеванђеље нас Бог подсећа да је човек једино биће које може да благодари – *Homo adorans*. У ствари, права и основна дефиниција човека је да је он свештеник. То је служба којом се човек издиже изнад своје створене природе, и окреће се ка вечности. **Благодарење је начин живота којим се од бића које робује природним законима и чији је смисао живота у пуком преживљавању (*Homo Sapiens*) издижемо до човека који превазилази своју створену природу и смисао живота види у приношењу и себе и целокупне творевине Богу (*Homo adorans*).**

Овде треба приметити да ако Христос укорава исцељене Јевреје због неузношења славе Богу какав тек укор следује крштене Хришћане који не славе Бога и не благодаре Богу. Као последњу и најважнију лекцију пре крсног распећа и као врхунац свега што је проповедао, Христос успоставља управо службу благодарења - Евхаристију **или како је ми називамо Литургију**. Литургија је моменат када човек у потпуности остварује себе као онога који благодари (свештеника). Ми се у ствари крштавамо да би могли да учествујемо у служби благодарења - Евхаристији. Тек учествовањем на Евхаристији наше крштење бива потпуно.

Крштењем не само да се облачимо у Христа, већ се и миропомазујемо као свештеници. Основна карактеристика свештеничке службе је да благодари и слави Бога. На крштењу се врши полагање руку, помазивање, облачење у бело, постризавање косе и опход око стола баш као и на рукоположењу за свештеника од стране епископа. При освећењу воде на крштењу ми молимо Бога за онога који се крштава: **"...и пошто сачува дар Твога Светога Духа и повећа поверену благодат, да прими награду небеског позива..."** Та "награда небеског позива" је свештеничко достојанство благодарења кроз припадање народу Божијем – члановима Цркве. Једино онај који је крштен може бити члан Цркве и тиме стиче право да учествује у служби благодарења – Евхаристији. То апостол Петар и потврђује када говори хришћанима: **"И ви сами као живо камење зидајте се у дом духовни, свештенство свето, да бисте приносили жртве духовне, благопријатне Богу кроз Исуса Христа."** (Прва Петрова 2:5). **"А ви сте род изабрани, царско свештенство, народ свети, народ задобијен...."** (Прва Петрова 2:9).

Данас често чујемо како крштени људи најчешће не знају шта да раде и како да се понашају на Литургији. На цркву се почело гледати као на

установу која пружа одређене услуге, и где се иде само по потреби (ако ти нешто треба). Улога крштеног човека у Цркви би постала много јаснија када би човек себе прихватио као биће које треба да благодари и слави Бога. Сама реч "Литургија" означава "заједничку службу" у којој учествују сви степени свештенства који заједно благодаре. То је служба благодарења коју приноси читава Црква, а не само свештеници у олтару како се пограшно схвата. У Цркви Христовој сваки верник је свештеник али су различити степени свештенства. Неко учествује у служби благодарења као епископ, неко као презвитер, неко као ђакон, а неко као (верни) народ. Литургија се не може служити без присуства верног народа. Ако се пажљиво слушају прозбе и молитве које свештеници изговарају приметитиће се да су оне увек у множини чак и када само један свештеник служи: "Јер Теби славу узносимо....", "...Теби приносимо...." итд. Сваки пут када се прекрстимо, кажемо "Амин", "Господе помилуј", "Подај Господе",.....ми прихватамо Царство Божије и потврђујемо да желимо да будемо део те долазеће вечности. Свака служба у Цркви је у ствари благодарење и хваљење Бога. На пример, богослужбени дан у Цркви почиње Вечерњом службом која се обавља увече. То је свакодневно подсећање и благодарење Богу на лепоти свега што Он из љубави ствара. **"Благосиљај, душо моја Господа! Господе, Боже мој, узвеличао се јеси веома! Како су величанствена дела Твоја, Господе! Све си премудрошћу створио. Испуни се земља творевине Твоје... Појаћу Богу у животу моме. Псалмопојаћу Богу моме док ме има. (Псалам 103).**

Заједничка служба благодарења тј. Литургија је врхунац и круна којом се завршава дневни богослужбени циклус у Цркви. На Евхаристији могу учествовати само они који су чланови Цркве и који су крштењем постављени на службу царског свештенства. Губави из овог јеванђеља јесу слика човечанства које је због својих грехова одвојено од Бога. Долазећи на Литургију и ми као и губави из овог јеванђеља доносимо пред Христа све своје болести, грехове, тескобе и мане. Као и њима тада, и тако се и нама данас Христос лично обраћа речима Јеванђеља које се прочита на свакој Литургији. Поучени послушањем губавих људи, који су послушали Христа иако им није баш све било јасно, и ми треба да следимо Христову Реч чак и када не схватамо како може да утиче на нас. Тиме показујемо потпуно поверење у Бога. Потом на Литургији следи моменат када човек благодарећи Богу, приноси не само "себе самога и сав живот свој" већ и овај створени свет као дарове које је примио од Бога. Добијајући од Бога овај свет као дар и на Литургији га враћајући Богу, човек испуњава свој живот захвалношћу – "Евхаристијом" и тако преображава свој живот у живот по Богу. Хлеб и вино које се приносе на Литургију су видљиви дарови благодарења у које се смешта читав створени свет. Примајући дарове благодарења од човека као хлеб и вино, Бог човеку враћа те исте дарове освећене као Тело и Крв Христову. Човек благодари Богу, а Бог узвраћа даром вечнога живота јер "Ко једе Моје тело и пије Моју крв има живот вечни" (Јован 6:54). Тако хришћани добијају од Бога награду за сву славу, хвалу и благодарност које Му узнесе. Тако је и једини Самарјанин због своје благодарности добио од Бога награду.